



1772, 17

22

QVAESTIO
IVRIS CONTROVERSI
AN
IVRAMENTVM DE VLTIMA
VOLVNTATE NON MVTANDA
OMNI CAREAT OBLIGA-
TIONE

20

QVAM
ILLVSTRIS ICTORVM ORDINIS GRATIA

PRAESIDE

D. CHRISTIANO HENR. BREVNING

PROFESSOR. PVBLIC. ORDIN. IVR. NAT. ET GENT.

ET SOCIETAT. LITER. DVISBVRG.

SOCIO

IN AVDITORIO PETRINO

DIE XXVIII. SEPT. ANNO CIOIOCCCLXXII.

DEFENDET

CAROLVS GOTTLIEB LVDWIG

LEISNIC.



LIPSIAE
LITERIS RVMFFIIS.



ANNO
LITTERIS CONTRAVERSIS

IVRAMENTUM DE VI
VOLUNTATE NON MUTANDA
OMNI CAREAT OBILIG
TIONE

HAERETIS ICTORVM ORDINIS GRATIA

D. CRISTIANO HENR. BREVNING

PROFESSOR PVBLICVS ORDINARIVS K. H. S. GENL

IN A. V. D. T. O. R. I. O. P. E. T. R. I. N. O.

DIE XXIII. FEBR. ANNO DOMINI MDCCLXXIII.

CAROLVS GOTTLIB LVDVIG

LITTERIS RYMPTIS

UNIVERSITÄT
SACHSEN-ANHALT
MAGDEBURG





AN
IVRAMENTVM DE VLTIMA
VOLVNTATE NON MVTANDA
OMNI CAREAT OBLIGA-
TIONE.



§. I.
uidquid dicant, qui contra sentiunt,
ignorat necessario naturae lex vim
iuramentorum, non, quod iis obli-
gandi vis non insit, sed quod saltem,
cum a conscientia pendeat, nisi plane
ab omni consuetudine loquendi ratione
recedere velimus, et legi latiore et amplioremque signi-
ficatum tribuere, ad iustum referri nequeat. Concedi-
mus ergo, inesse vim obligandi iuramentis, et maiorem
vim, quam, quae a iustitia pendet, quippe ad ea officia
iuramenta referuntur, quae summo NUMINI debentur



tur, quae prima et omnium potiora sunt, quaeque iusti obligationibus omnino anteponenda, legis naturalis enim tunc autoritas maxima, si legislatorem agnoscimus, qui agnosci nequit, quin simul officia ei debita agnoscantur. Haec vero obligatio per se interna est, et, quod diximus, a conscientia pendet. Quare fit, vt ciuiliū interdum legum autoritas, quae alias externam obligationem iuramentis saepius tribuere solet, non omnibus iuramentis adfistat. Fac, iurato renunciare filium familias Senatusconsulto Macedoniano, deest vis externa iuramento, quamquam forsā nemo sit, qui neget, interne obligatum fore filium familias. Quaerendum itaque est, vtrum testator, si de non mutanda vltima sua voluntate iurauerit, ob iuramenti vim externe obligetur, quo minus semel conditum testamentum, posteriori condito, rumpere possit: an vero interne tantum obligetur, vt nihilominus ex ciuiliū legum autoritate, quae iuramento non adfistunt, voluntatem suam vltimam mutare possit. Distincte rem tractabimus.

§. II.

Si ex romanarum legum argumentis quaestio decidenda sit, causa facillime perorari poterit. Leges enim ciuiles hominis voluntatem liberam esse iubebant vltimam vsque ad extremum vitae momentum atque ambulatorem, neque vlla ratione de ea testandi licentia pacisci permittebant, multoque minus ipsemet testator sibi legem dicere poterat de non mutanda lege super sua pecunia lata, vt nec clausulae derogatoriae quidem, quae voluntatis vltimae immutationem improbat, aliquam vim et autoritatem tribuerent. Testis est MARCIANVS in *L. 6. §. 2. π. de iur. Codicill.* Facillime patet, nullam vim iuramenti esse posse, sed saluum manere ius testatori a sua voluntate

tate



tate recedere vltima, nouumque condere testamentum, quod tanquam posterius deroget priori. Neque iniuste ager testator, mutando voluntatem, quippe ex eo testamento, quod prius fecerat, quodue, se non mutaturum, iurauerat, nemo ius obtinuerat perfectum, in quo haederetur mutata voluntate vltima, cum ante testatoris mortem spes tantum heredi datur, non aequae ius perfectum.

§. III.

Sed, an haec nostris moribus conueniant, dispiciendum est. Equidem negari nequit, eam, quae de testamentis agit, iuris partem ex romano iure in germania recepram esse, hincque popularium nostrorum voluntatem non minus ambulatoriam esse debere ac romanorum, atque in nostris foris nec derogatoriae clausulae nec iuratae declarationi vim aliquam tribui posse, si de non mutanda vltima voluntate agat; tamen non omnino ausim adfirmare, haec ita vera esse, vt ex germanorum moribus nulla interdum limitatio adferri queat, quae *paradoxa* quidem videtur, defendi tamen potest. Quamuis enim in subsidium romanum ius receptum sit, et eo recepto simul testamenta, quae maiores nostri ignorarunt, tamen suos non omnino deposuerunt mores, qui interdum romano iuri aduersantur. Sic neminem pro parte testatum, pro parte intestatum decedere posse iubent romanae leges: non vero mores nostri omnino semper approbant. Potest enim contingere vt de hereditate adfit testatus heres, cum in eiusdem testatoris vel testatricis rebus expeditoriis vel vtenfilibus intestatus alius vel alia, quam testatus heres succedat. Possent itaque forsitan dubitari, an iuratae renunciationi de non mutanda vltima voluntate omnis recte deneganda sit vis et obligatio, si ex popularium nostrorum moribus argumenta petamus.

A 3

§. IV.

§. IV.

Si de solo testamento, cui iuramentum inscripserat testator de non mutando testamento, et sic sibi iurato legem dixerat, sermo est, quin ius romanum seruandum sit, non est dubium. Neque enim testamentum plus in heredem nostrum iuris conferre potest, quam contulerat in heredem romanum, sed, sicut heres tantum spem acquirit consequendae hereditatis, ita non erit illata laesio heredi, si, non obstante iuramento, ultimam voluntatem immuret testator. Et praeterea non abhorret a nostris moribus romani iuris regula, qua sibi nemo legem dicere potest.

§. V.

Sed paulo aliter speciem fingamus. Titius condit testamentum inque eo Sempronium sibi scribit heredem. Post pacificitur cum Sempronio de non mutando testamento simulque iureiurando confirmat pactum, quo libertati suae testandi renunciauerat, quamue iuratam promissionem acceptauerat; quaeritur an adhuc liberum erit mutare voluntatem. In hac quaestione explicanda absque dubio praeiudicialis est, an quis testandi libertati possit suapte et ex proprio arbitrio renunciare, ita ut alter postea ius quaesitum habeat, si nihilominus testamentum condiderit, illud contra ius quaesitum conditum testamentum infirmandi. Et putem hoc moribus nostris aduersum non videri. Nam quamuis successoria et acquisitiua pacta iure romano improbentur, approbantur tamen moribus. Licet itaque cum altero de eius hereditate acquirenda et sic de successione pacisci. Testatur BERGER in *Oeconom. Jur. L. II. T. IV. Thes. XLVIII. not. 1. vniuersali Germanorum consuetudine haec probari pacta successoria. Iam si quis per pactum alteri successionem promiserit et promissionem*

tionem acceptandi ius succedendi dederit, eo ipso testandi libertati renunciat eoque pacto efficit, ut si non obstante pacto nihilominus testamentum fecerit, hoc ipsis moribus nullum sit. Quare BERGERVS *cit. loc.* recte affirmat, valere illa pacta *ad effectum impediendi facultatem testandi.*

§. VI.

Quae cum ita sint, quid obstat, quominus eum effectum impediendi ulteriorem testandi facultatem tribuamus iuratae promissioni heredi factae de non mutando testamento. Si enim fingamus, testatorem post testamentum factum heredi scripto successionem testatam promittere et de ea, per nouum testamentum non adimenda, testatorem iurare: non amplius adesse videtur testamentum, sed abiisse in successorium pactum, cum expresse promiserit successionem pacto, quae pactitia promissio, etiam si iuramento confirmata non fuerit, effectum iam habuisset impediendi facultatem testandi. Multo magis si iurata promissionis confirmatio accesserit, quae renunciationem facultatis testandi continet, valebit promissio, de non mutanda voluntate vltima in successorium pactum transmutata. Concluditur inde, hac specie, sine laeso heredis testati et pactitii iam successoris facti iure perfecto, testatorem amplius testamentum condere et voluntatem, quae ob pacti vim ambulatoria esse nequit, mutare non posse.

§. VII.

At quid! si simpliciter iurato promiserit acceptanti heredi scripto in testamento, se non mutaturum vltimam suam voluntatem, absque promissione successionis: an et tunc cesset testamenti condendi facultas libera? Qui romano iuri omnia tribuunt, paradoxan habebunt hanc quaestionem, et magis forum paradoxan reiiciet. Nihilominus

ominus, comparatis iuribus et rationibus, putem, posse defendi, non deesse vim huic iuramento, cui per se interna obligatio negari nequit. Nam, quod iure romano non licuerit, mirum non est, quippe hoc iure de omni vltima successione pacisci licitum non erat. Iam nostris moribus pacta non tantum non prohibita, imo perfecte obligatoria sunt. Ea ergo ratio, quae ob iuris prohibitionem iuratum illam promissionem inualidam efficiebat, nobis argumento esse nequit amplius, quibus promissiones non iniustae sunt. Quare vix dubium videbitur, testamentum rumpi per subsequens initium pactum successorium contrarium. Forte subintelligendum, eam promissionem *rebus sic stantibus* esse explicandam, et sic semper reuocationem liberam fore. Cedo, si iustam habeat causam, ob quam donatio seu liberalitas, quae omni vltimae voluntati inest, reuocari potest. At effectum habebit promissio iurata, si talis causa non adest. Et quid! si eo argumento, maxime ob Practicam clausulae codicillaris testamento adiectae vim, vtamur, quod est in *L. 27. π. de mort. caus. don.* Ait ICtus: *Vbi ita donatur mortis causa, vt nullo casu reuocetur: Causa donandi magis est, quam mortis causa donatio.* Concludamus ergo: Si ita testamento hereditas relinquatur, vt ob iuratum promissionem non reuocetur, donandi vel paciscendi magis causa est, quam testandi. Saltem ita mallem ob iuramenti sanctitatem, ne testator, frustra iurasse videatur.



Leipzig, Diss., 1772 A-R



f
TA-70L

Nur 23. Stk. bisher versch.



1772, 17

QVAESTIO
IVRIS CONTROVERSI
AN
IVRAMENTVM DE VLTIMA
VOLVNTATE NON MVTANDA
OMNI CAREAT OBLIGA-
TIONE

QVAM
ILLVSTRIS ICTORVM ORDINIS GRATIA
PRAESIDE
D. CHRISTIANO HENR. BREVNING
PROFESSOR. PVBLIC. ORDIN. IVR. NAT. ET GENT.
ET SOCIETAT. LITER. DVISBVRG.
SOCIO
IN AVDITORIO PETRINO
DIE XXVIII. SEPT. ANNO MDCCCCLXXII.

DEFENDET
CAROLVS GOTTLIEB LVDWIG
LEISNIC.

LIP.SIAE
LITERIS RVMPFIIS.

FRIEDRICH
UNIVERS.
VHALLE

